

KIS KÖNYV

NAGYAPÓ PAPUCA. (Lásd a 390. l.)

A KIS MUKK VISZONTAGSÁGAI.

— Keleti mese. —

(Vége.)

MINT a király és a királyfiak, és a király szép leányai helyt foglaltak a nekik készített álláson, kilépett a kis Mukk, és egy takaros bókot csinált az uraságok előtt. Hangos kaczaj fogadta a kilépőt, de ezzel a kis Mukk mit se törődött, peczkesen várta ellenfelét, ki is egy épkezézláb, hórihorgas suhancz képeben nem sokára előtte állt. Amarca herczegnő legyintett fátyolával, s nyil-sebességgel indult a pályán a két futó. A kis Mukk, bár eleinte egérutat hagyott ellenfelének, csakhamar utólérte, elhagyta, jól meg is pihent a czeálnal, mikor a másik lélekszakadva odajutott. A nép, a királylyal együtt tapsolt Mukknak, és nyertesnek nyilvánította. A király magához intette, a kis Mukk engedelmeskedett, és minekutána lebornlt a földre, a király így szólította meg: „Derék fiu vagy, ki hitte volna? . . . mától fogva kengyelfutóm léssz, nem távozol mellőlem, belső szolgálímmal egy asztalhoz ülsz, száz darab arany lesz a béred.“

Most már azt hitte, hogy megtalálta rég keresett szerencsáját; valósággal különös kegyelmébe vette a király, midőn titkos és sietős ügyekben a kis Mukkot küldte és bizta meg. Ez természetesen felkölté a többi udvaronc irigységét, többször szövetkeztek ellene, töröket hánytak, de mind-

ezeket a magas kegy védelme alatt szerencsésen kikerülte. Mukk, ki mindezt jól tudta, a helyett hogy bosszút állt volna, ellenei előtt kedvet akart nyerni, és minthogy ehhez jutni pénzzel legkönnyebben lehetett, eszébe jutott a kis bot, mely aranyat, ezüstöt csal ki a föld alul. Valahányszor sétálni ment, kezébe vette, kivált mikor meghallotta, hogy a meghalt király a háborus időkben sok pénzt elásott volt.

Egy este, épen a várkertben csatangolt, mikor a kis bot meglódult kezében, és háromszor egymásután a földet megütötte. A közel álló fát megjegyvezvén visszament a palotába, hogy itt az éjszakát bevárja. A kis Mukk, nem volt valami izmos legény, és így nem egy könnyen jutott az elásott kincshez. Több órai fáradság után végre megakadt az ásó valamiben; az egy vas fazéknak volt fedője, mely tele volt arannyal; minthogy pedig a gödörből kiemelni nem bírta, túszejét, kabátját, lábbraválóját megrakta belőle, a gödröt szépen betemette, vissza sietett a palotába, hol az aranyat bele varrta a derekaljba. A kis Mukk szórta az aranyat mint a polyvát, de a helyett, hogy megnyerte volna kedvét társainak, csak gyanujokat ingerelte; ráfogták, hogy tolvaj, hogy pénzverő, elkezdtek a király előtt gyanusítani, ami több, kimondták nyíltan, hogy a kis Mukk azt a sok pénzt egyenesen a királyi kincstárból lopja. Ez igen jó viz volt a kincstármester malmára.

kinék ug
moskodni.
a kis Mu
den lépé
egy éjjel
ment, ü
megcsipté

Az é
kengyelfu
mesen, h
natta. A
lábaihoz
lotta, hog
mikor a f
teni. A
vádlottat
litotta, h
ben fedez
hanem k
Minden je
király nag
a kincstár
sen, hog
mennyi hi
tak a p
Mukkot a
tárnoknak
mind, mi
haza, és
ember soh
vasfazék
melyen ez

„Az
gomat, a
kincseimne
rajta, ha e

A kis
tudta, hog

kinek ugy se volt nagy kedve számokodni. A király parancsolta, hogy a kis Mukkot szemmel tartsák, minden lépésére vigyázzanak. Egyszer egy éjjel, mikor az aranyforráshoz ment, üres korsójával rajta érték, megcsipték, s a király elébe vitték.

Az édes álomból felvert király kengyelfutóját nem fogadta kegyelmesen, hanem nyomon kérdőre vonatta. A vasfazekat letették a király lábaihoz és a kincstárnok azt vallotta, hogy ő Mukkot rajtaérte épen, mikor a fazekat a földbe akarta rejteni. A király azután kikérdezte a vádlottat és a szegény Mukk azt állította, hogy ő a vasfazekat a kertben fedezte föl, és hogy ő nem el, hanem ki akarta ásni a föld alul. Minden jelenlevő elnevette magát, a király nagy mértékben boszankodott, a kincstárnok pedig azt állította erősen, hogy az a pénz épen annyi, a mennyi hiányzik, és a mennyit elloptak a pénztárból. A király a kis Mukkot a toronyba csukatta, a kincstárnoknak pedig odaadá az aranyat mind, mit ez örömmel el is emelt haza, és ott megszámlálta. De a rossz ember sohase vallotta meg, hogy a vasfazék fenekén egy írást talált, melyen ez állt:

„Az ellenség elborította országomat, azért ide rejtem egy részét kincseimnek; bárki találja meg, átok rajta, ha ezt fiannak vissza nem adja.“

Szabi király.

A kis Mukk nagyon szepegett, tudta, hogy a királyi kincstár meg-

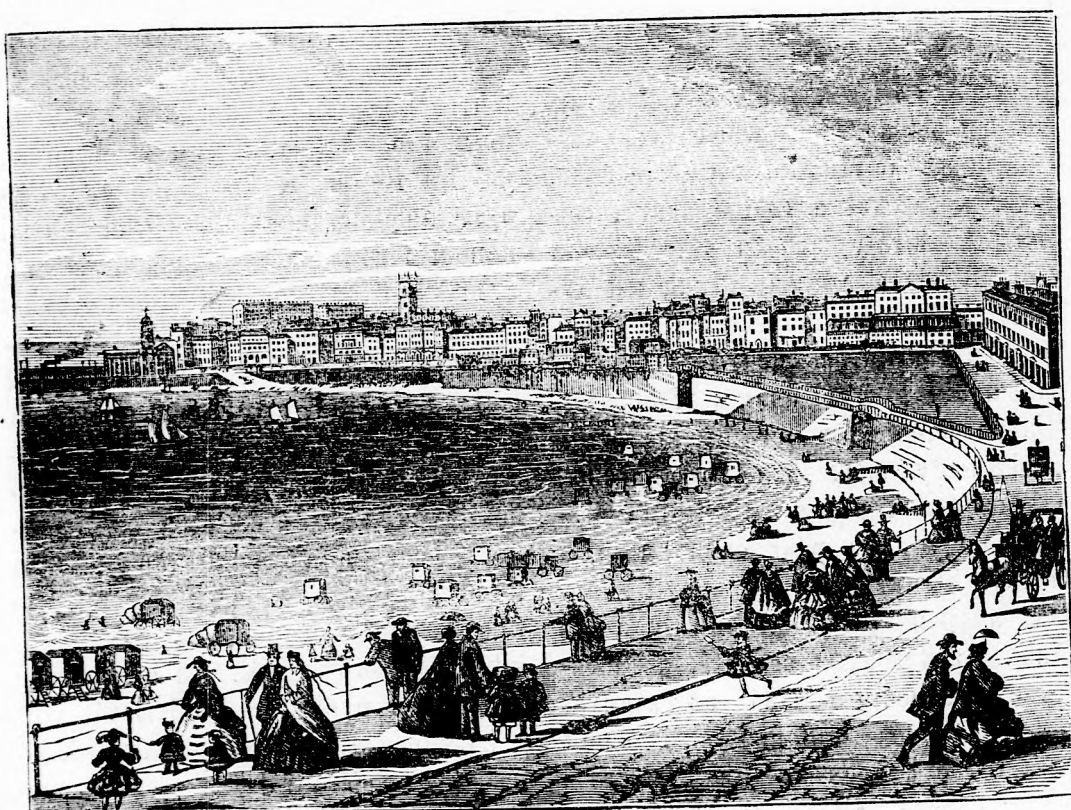
lopása halállal jár; de a kis botnak titkát mégsem akarta fölfedezni. Papucsai után se várhatott menekülést, mert oly szorosan oda volt a falhoz vasalva, hogy sarkon forogni lehetlen volt. Azonban a mint másnap megvitték halálos ítéletét, rászánta magát, hogy a boton megváltsa életét, föl is fedezte titkát a királynak, ki megtette a kísérletet fényes sikerrel. A király így látván, hogy kincstartója megcsalta, mindjárt halálra ítélte. A kis Mukknak annyit mondott, hogy életét nem bántja, hanem fogva marad mindaddig, míg a másik titkot föl nem fedezi. A kis Mukk megvallott annyit, hogy a papucsban rejlik a titok, de hogy mint kell vele bánni arról hallgatott. A király mindjárt felpróbálta a papucsot, és mint az eszeveszett ugy futkosott fel s alá a kertben és mint-hogy nem tudta megállítani, holtra fáradva rogyott le. A király elvette tőle a botot a papucsosal együtt, és kikergette országából. Az ország nem volt nagy, nyolcz óra mulva túl volt a határon. Minden embert utálva, letért a szokott utról, az erdőnek tartott, a vadon kietlenbe elveszve. Szomorú halálos gondolatokkal vesződve, végre egy hűvös patak mellett elaludt a fűgefák árnyékában. A mint felébredett, felmászott egyre a fűgefák közül és elkezdett a drága gyümölcsből kedvére pofázni, azután szomját oltani lement a patakhoz; de hogy megrémült!.. mikor két nagyra nőtt fülét, és hosszú orrát megpillan-

totta a víz tükrében. Nem hitt szemeknek, hozzájuk kapott: biz ott volt az, mind a három.

„Én igazán megérdemlem a szármáfülekét, mert én szerencsém mint a számár, magam gázoltam el,“ kiálta Mukk. Busan járt fel s alá a

fák alatt; idő vártával ismét a fűgék után nyult és evett.

De mennyire elesodálkozott, mikor történetesen fejét vakarva észrevette, hogy fülei kétfelől eltűntek. Nosza, odafutott ismét a patakhoz, biz úgy volt az. Még egyszer segí-

TENGERI FÜRDŐ. (Lásd a 398. l.)

tett rajta az áldott természet, és még egyszer kezébe adta az eszközt, melyel magán segíthet. Szedett hát a gyümölcsből annyit a mennyit elbirt, és visszafordult az országba, honnan az imént kiüzték.

Szándékosan leült a királyi palota kapujába, nem kellett sok ideig várni,

jött a főszakács keresztül az udvaron. Műértő arcczal nézgelte az árukat, rákerült a sor Mukk fűgéjére is; fölötte megtetszettek a szakácsnak. „Felséges egy falat!“ mondta a szakács; „hogyan adod az egész kosarat?“ A kis Mukk nem kért sokat, és így hamar megalkudtak, ő pedig

szedte-ve
rek...

A
utolsó
rajta. M
kezével
azután r

füle és orr
ijedtséget
tek, de
segített.

Mukk
érkezett,
az udvar
Nem hitt

szedte-vette a sátorfát, és illa be-
rek, . . .“

A szakács a mint feltette az
utolsó csemegét, mind eibámultak
rajta. Maga a király adott tulajdon
kezével mindegyik vendégnek belöle,
azután maga hozzálátott és beleha-

rapott, és nyelte a mint száján be-
fért.

„Atyám! mi lelt?“ kiáltott fel
Amarca hercegnő. Mindenki eltátotta
száját a királyra, kinek nagy fülei nőt-
tek, és orra kézzelfogható hosszura
nyult. Az egész udvarnak nagyranőtt

GALAMB-ETETÉS. (Lásd a 399. l.)

füle és orra. Gondolni lehet az általános
ijedséget. Minden orvost becsüditet-
tek, de a sok lapdacs és keverék nem
segített.

Mukk látta, hogy az ő ideje el-
érkezett, orvosi áruhában megjelent
az udvarnál és ajánlotta szolgálatát.
Nem hittek neki, hanem egy füge,

mit a hercegnő evett, visszanöveszté
a megnyult fület és orrot. A király
neki ígerte minden kincsét ha őt is
meggyógyitná. A kincstárban, hova a
király vezette, hogy válaszson, a mi
szemének szájának tetszik, mindjárt
felismerte botját és papucsait. Darab
ideig járt fel s alá a kincstárban.

mintha keresett volna valamit; de mikor a papucsához ért, hirtelen belebújt, botját kezébe vevén lerántá szakállát, és a bámuló királynak megmutatá magát ismeretes alakjában. „Füleid így maradnak,“ mondá Mukk, „hogyminden nap eszedbe jusson a kis Mukk, kinek hálátlansággal fizetél.“ Ezzel hármat fordult sarkán és eltűnt. Azóta nagy jólétben, bár magánosan él abban a városban. Tapasztalásai után bölcs ember lett belőle, ki inkább csudálatodat, mint gúnyodat érdemli.

Ezt mesélte apám, én meg elmeséltem pajtásaimnak, és mi azután megbecsültük, köszöntünk neki szépen, mintha mufti vagy kadi lett volna.

Németből fordította: **Dobos Erzsi.**

NAGYAPÓ PAPUCSA.

(Képpel a czimlapon.)

Fuss Nina, fuss!
Ott a papucs.
Fuss no, bohó
Jó nagyapó!
Ott, a sarokban
A papucs ott van.
Jól melegítsd, mama hagyta reánk,
Ennek örül a mi jó nagyapánk
Csitt, közeleg!
Csitt gyerekek!
Mi kopog ott?
Hallom amott
Lépte nesztét a pitarban —
Nagypapa, nagypapa itt van!

A KIS KATALIN KÖNYÖRGÉSE.

— Igaz történetke. —

(Képpel a 396. lapon.)

AJ DANÁBAN, majdnem kétszáz esztendő előtt Angliának volt egy büszke királynője, Mária s e királynőnek egy kedvencz ministere, a hatalmas Graham. Hanem Grahamnak sok ellensége is volt, kik folytonosan áskálódtak ellene s végre elámitották mindenféle rágal-makkal a királynőt, ki minden kér-dezés nélkül elfogatta az öreg, derek Grahamot és börtönbe csukatta, honnan ellenségei egyenesen a vérpadra készültek őt hurezolni.

Az öreg Grahamnak nem volt senkije, csak egy kis leánykája, a tizenkét éves Katalin, ki atyjával együtt a nagy királyi palota egyik szárnyá-ban lakott. Egy reggel, midőn Katalin fölébredt és atyjához sietett, hogy jó reggelt kívánjon neki, — üresen találta a szobát; ment a második, harmadik szobába, — de atyját sehol sem találta, s végre az öreg cseléd megmondta neki, hogy atyját a királynő parancsára elfogták és lánczra-veve börtönbe zárták. Szegény Katalin! egészen megdermedt a hír halatára, aztán keserves zokogásra fakadt és sirt sokáig. Nem törődött vele senki, mert nagy volt a zavar a palotában és eszébe sem jutott senkinek, hogy a börtönbe csukott Graham kis leánya ott van a királynő közelében.

Katalin az egész napot kétségbe-esen töltötte, mert bár még csak

gyermek
fenyeget
mesélni,
ját maga
mert a
majd ki,
És ha
senki se

A sz
bánatban
szak ne
sápadtan,
a nagy
szerre a
olyan el
termeihez
függtek
képek kö
Katalin
hunyt ör
jól ismer
sokszor m
vele; ez
esetlen g
tett a ké
a jó kirá
nem törté
baja!“ se
nyekre fa
előtt, kes

A mi
sult, egy
a mint h
büszke ki
mult a te
hangon k

Szegé
perczen
sanként e

gyermek volt, tudta, mily veszedelem fenyegeti szeretett atyját. Hallotta mesélni, hogy a ki a királynő haragját magára vonja, annak vége van, mert a börtönből csak azért viszik majd ki, hogy a vérpadon meghaljon. És ha a királynő nem kegyelmes, senki sem segíthet.

A szegény kis leány ily roppant bánatban töltötte a napot s éjszak nem tudott aludni s másnap sápadtan, kisirt szemekkel bolyongott a nagy királyi palota folyosóin. Egyszerre a nagy terembe jutott, mely olyan előszobaféle volt a királynő termeihez. A falakon nagy képek tügtek gazdag arany keretben s e képek közül egy magára vonta a kis Katalin figyelmét. A nem rég elhunyt öreg király képe volt; Katalin jól ismerte az öreg királyt, mert ez sokszor magához hívatta és játszott vele; ez most eszébe jutott a szerencsétlen gyermeknek s midőn föltekintett a képre, szinte látni vélte még a jó király mosolyát. „Ha még élne, nem történt volna atyámnak semmi baja!” sohajta Katalin s ismét könyekre fakadt és térdre borulva a kép előtt, keservesen zokogott.

A mint ekként a kép előtt busult, egyszerre ruhasuhogást hall a maga mint hátrafordul, maga előtt látja a büszke királynőt, ki meglepetve bámult a térdelő gyermekre és kemény hangon kérdé tőle: mit keres itt?

Szegény kis Katalin az első perczen nem tudott felelni; de lassanként elfojtá zokogását, a kétség-

beesés erőt adott neki s határozott hangon, szemrehányólag kérdé: miért akarja a királynő megfosztani őt atyjától, ki pedig oly sokáig hiven szolgált a királynőnek és még boldogult atyjának is?

A királynő meghökkent a gyermek e bátor szavain s ezt látva a kis Katalin, hirtelen térdre borult a királynő előtt s szívszaggató hangon kiáltá: „Isten úgy fog irgalmazni neked, királynő, a mint te kegyelmet adsz az én jó atyámnak!”

A máskor oly hideg, gögös királynő nem tudott ellenállni a kis leány szavainak; gyöngéden fölemelte őt a földről, letörölte könyeit s rögtön parancsot küldött, hogy bocsásák szabadon a foglyot, ki aztán néhány percz múlva boldogan ölelte keblére kedves leánykáját, élete megmentőjét.

BIBLIAI MADARAK.

Ha a bibliát elolvassátok, figyeljetek arra, minő madarak vannak abban megemlítve; sok érdekes dolgot fogtok találni.

Az ókori zsidók a madarakat tisztákra és tisztátalanokra osztották s a madarak közé soroztak minden állatot, melynek szárnya van, így p. o. a denevért is, mely pedig emlős állat. Különben pedig a zsidók nagyon jól bántak a madarakkal s ha valamely madár a templomban rakott fészket, még ott se bántották. A kakasról csak egyszer van szó a szent-

írásban, pedig a kakas ott is honos és ott szintén hirdeti a hajnalt, úgy mint nálunk; a tyukot említi Jézus, midőn Jeruzsálem fölött siránkozik.

Ismeretes madár Keleten a kakuk is, melyet az arabok mai napig is „Já-kob madará“-nak neveznek. Leggyakrabban említi a szentírás a galambot,

A PAPIR-SÁRKÁNY. (Lásd a 338. l.)

mert ez volt az egyedüli madár, melyet Jehovának áldozni szoktak volt. A galambot egyuttal a béke és sze-

retet jelképeül is használták, míg a sas a madarak királyaul tekintetett szép idomai, ereje és magas röpte miatt.

Sokszor
is, melyn
hogy toj

legnagy
gyönyör
sül has

Sokszor megvan említve a struczmadár is, melynek tudvalevőleg a szokása, hogy tojásait a meleg homokba ka-

parja s nem törődik többé vele, hanem a nap melegére bizza, hogy kiköltse; a strucz a madarak közt a

ZONGORA MELETT (Lásd a 394. l.)

legnagyobb s nyakán és szárnyain gyönyörű tollakat bir, melyek ékítésül használtattak hajdan is, ugy mint

most. A pompás, tarka tollazatu páva is meg van említve, továbbá a holló is; a hollókról írja a szentírás, hogy

reggel és este táplálékot hordtak Eliának. Ugy látszik, hogy a verebet ették is, és hogy olesó eledel volt, mert Jézus egy beszédében e szavak vannak: „Nem lehet-e öt verebet kapni egy fillérért? A baglyot, mely pedig ártatlan állat, éji szörnynek nevezi a biblia, a sólymot a tisztátalan madarak közé sorozza, mint a ragadozókat általában.

A gólyáról is többször megemlékezik a szentírás; a gólya Ázsiából és Afrikából tavaszkor északi vidékre vándorol és csak szeptemberben vándorol oda vissza. A kedves fürjnek inkább husát szerették mint vig pitypalattyát. (L. a zsidók a pusztában.) A pelikánról keveset szól a szentírás, ugyszintén a fogolyvadarról is, melynek pedig olyan jóhusa van, hogy az ókori zsidók is bizonyosan szerették.

ZONGORA MELLETT.

(Képpel a 393. l.)

Az én kicsi babáimnak
Kitűnő hallása van.
S midőn zongorázok este
Hallgatják nagy okosan.

Művészi remekjátékom
Elbájolja szívüket,
Nem hallottak soha még ők
Ily nagyzerű műveket.

C-dur skála, g dur skála,
Jobbra föl és balra le:
Az ő n.duk a művészet
Legkitűnőbb remeke.

S ha bevégzem játékomat,
Tapsolnak nagy tüzesen —
Ha evégből kezeiket
Szépen egymásba teszem.

SZENT MIKLÓS ÉS AZ ARANYERSZÉNY.

AZ APA épen hosszabb utról tért haza külföldről s este a kandalló mellett ült, beszélgetve mindenfélét a külföldön látottakról és hallottakról. Gyermekai, Andor, Lilla és a kis Béla: ájtatosan hallgatták, majd ismét ezerfelét kérdeztek s különösen Andor urfi szeretete volna tudni, valjon külföldön is annyit kell-e tanulni a fiuknak? De Lilla inkább azt szeretete volna tudni, valjon a jó gyermekeknek ott is hoz-e Jézuska karácsonkor „krisztkindlit?”

„Hoz bizony“, felelt az apa, „csak hogy sok helyen azt hiszik, hogy a Jézuska nem jár maga, hanem szent Miklóst bizza meg az ajándékok szétosztásával.“

„Ejnye, be derék szent lehet az, hogy ilyen szép megbizást kap!“ szólt Lilla, mire a többiek nagyot nevettek, úgy hogy a kis leány azon ürügy alatt, hogy a „papa papucsait a kandallónál megmelegíti, egy perczre félrevonult szegyenében. De aztán megint csak visszatért és kérdé:

„Kedves papa! Hát aztán ki volt az a szent Miklós?“

„Hát ember volt hajdan, ugy-e papa?“ szólt bölcsen Andor.

„Igazad van, flam. De nem közönséges ember volt, hanem oly jószívü, oly nemes lelkü és arnyi jót tett, hogy halála után szentnek nyilvánították. Sokféle mese is szól róla;

azt mo
tudott
rencsere
keknel,
tudtok
szinte l

De
lósra:
gyermek
a nagy
hamar
nem tet
talán he
a pénzt
és könn
lett s m
módon
hogy sze
molitsón
delméber
s ezért
gyermek
Száz meg
ságáról
egyet mo

Élt
Miklós la
ur, ki ha
sok jót
denféle
tönkre j
miből me
derék, sz
kiket szer
emberré
szándéka,
gyermek
föl, bár
gukat s l
gezték, es

azt mondják, hogy már születésekor tudott beszélni, a mi most már szerencsére nem esik meg kis gyermekeknél, mert a nélkül is annyit tudtok visítani és lármázni, hogy szinte belesiketül az ember.

De hogy visszatérjek szent Miklósról: tehát ő igen gazdag szülők gyermeke volt s korán kezébe kapta a nagy vagyont, mert apja, anyja hamar elhaltak. De az ifju Miklós nem tett úgy, mint sok fiatal ember talán helyében tett volna; nem szórta a pénzt mulatságokra, nem élt víg és könnyelmű életet, hanem pappá lett s míg ő maga a legegyszerűbb módon élt, vagyonát arra fordította, hogy szegényeket és betegeket gyámolítson; különösen a gyermekek védelmében, segélyezésében buzgólkodott, s ezért mai napig is főleg iskolás gyermekek védszentjének tartják őt. Száz meg száz történet van jótékony-ságáról följegyezve, de most csak egyet mondok el.

Élt a városban, melyben szent Miklós lakott, egy igen derék öreg ur, ki hajdan gazdag volt s szintén sok jót tett a szegényekkel, de mindenféle szerencsétlenségek által úgy tönkre jutott, hogy alig volt már miből megélnie. Volt három fia is, derék, szorgalmas és engedelmes fiúk, kiket szeretett volna iskoláztatni, hogy emberré váljanak; de hiába volt jó szándéka, pénze nem volt hozzá s a gyermekek csak úgy vadon nőttek föl, bár azért igen jól viselték magukat s különféle nehéz munkát végeztek, csak hogy apjukon segítsenek.

Hallotta ezt a dolgot szent Miklós és elhatározta, hogy segít a bajon. Egy szép holdvilágos éjjel fölkelte, nagy erszényt teletömte arannyal s fölkereste a szegény ember házáat. Az ablak nyitva volt s szent Miklós látta, hogy a három fiu ott tekszik a kemény földön, atyjok pedig szomoruan elgondolkozva ül és nagyokat sohajt, mert e napon utolsó fillérét is kiadta s gyenge, öreg volt, nem tudott keresni és így készen kellett lennie arra, hogy másnap gyermekeivel együtt éhezni fog.

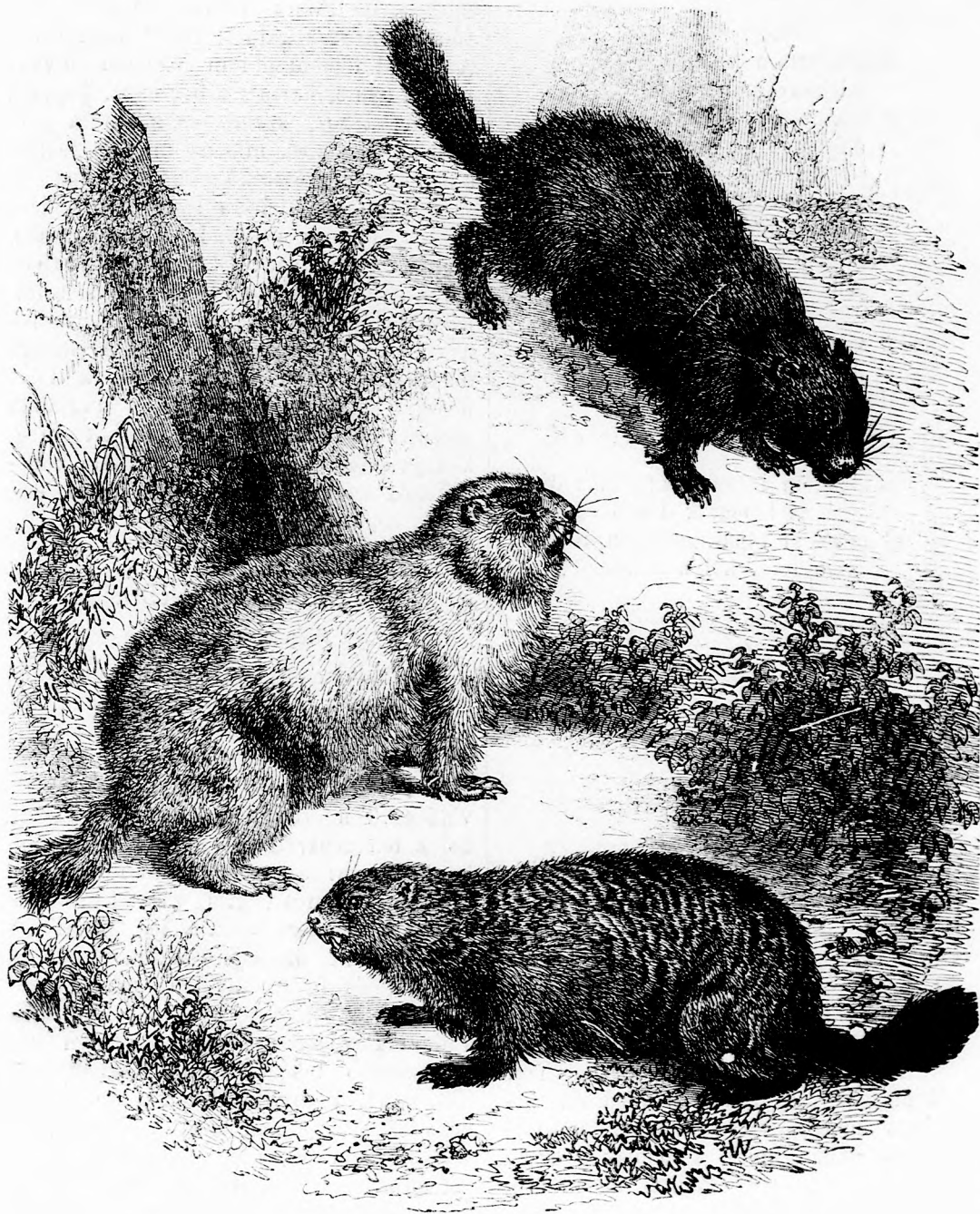
A mint az öreg ekként busul, hirtelen nagy csörgéssel lábaihoz esik valami. Megijedt, majd lehajolt s felvette az odaesett tárgyat, — hát egy teli erszény arany volt s egy kis irás, hogy ne keresse az ajándékozót, hanem nevelje fiait jóra. Képzeltetni, milyen nagy volt a jó öreg ur öröme; megtette, a mit a titkos ajándékozó kívánt s a három fiuból olyan derék ember vált, hogy szent Miklósnak később a legnagyobb gyönyörűsége telt bennök, s miután kiszült, hogy szent Miklós volt a titkos jótevő, a fiuk is hálások voltak iránta mindvégig.

Ilyen tettek által nyerte Miklós pap a szent hirt s mert ajándékait mindig úgy tudta adni, hogy őt magát soha sem látták; innen eredt azon kegyeletes hit, hogy a Jézuska is szent Miklóst bizta meg ajándékai szétosztásával a jó gyermekek közt.

„Köszönjük az elbeszélést, papa,“ szólt Lilla. „Igyekeznünk fogunk, hogy bennünket is meglátogasson a jó szent Miklós.“

A KIS KATALIN KÖNYÖRGÉSE. (Lásd a 390. l.)

A MORGA. (Lásd a 398. l.)

A PAPIR SÁRKÁNY.

(Képpel 392. 1.)

Megfaragtam fa-abroncsból
Sárkányomuak a fejét,
Derekába nádszált tűztem; —
Nézzétek súlyegyenét!

Tizenkét árkus papírral
Testét jól ragasztám le.
Sűrű papírszeletekből
Áll kétoldalt a füle.

A végébe akasztottam
Jó hosszú farkat neki.
Hogy a tiszta súlyegyenből,
Ne billentse semmi ki.

Madzagom is van vagy száz öl,
Szél is lebeg, kedvező
S mégsem repül, mégsem illan,
Nem tom, hol a bökkenő?

Rájöttem már az okára,
Tudom a baj, hogy mi volt:
Megijedtek tőle ottfen,
Irigye lett nap és hold.

A M O R G A.

(Képpel a 397. 1.)

Fent a Kárpátok és az Alpesek te-
tején, majdnem teljesen hozzáférhetlen
helyen, hol már jóformán semmi növény
sem terem, tanyázik még egy emlős ál-
lat, mely e hideg magányt kedveli. Ez
a morga, vagy közönséges néven „mur-
mutér.“

Ha ember közeledik olyan helyhez,
hol morgák tanyáznak, az előőrslül ki-
állított morga éles füttyhöz hasonló
hangot hallat, mire a többiek gyorsan
futásnak erednek s elbujnak mély türe-
geikben, hol aztán nehéz rájuk találni,
mert a bejárást óvatosan bozót vagy kö-
vek alatt készítik s csak nagy keresés
után lehet ráakadni.

A régi görögök nem ismerték a
morgát, de Plinius római író már tesz
róla említést s „alpesi egér“ nek nevezi.
A morga feje majdnem egészen olyan,
mint a nyulé, karmai a borzéhoz, bajusza
a macskáéhoz, szeme és szőre a mó-
kuséhoz hasonlít, mintha minden testré-
szét csak úgy összekölcsonőzte volna.

Rajzunkon három fajta morga lát-
ható; a legalsó a kanadai (Amerikában),
mely rozsdásbarna; a középső a kárpát-
vidéki, mely Magyarországon is talál-
ható, a legfelső az alpesi morga, mely-
nek szőre legsötétebb színű. A morga
rovarokból és növényekből él, a telet
pedig mély és jó meleg barlangjában
aluszsa át. Ha fiatalon fogják meg,
könnyen megszeliidül s mindenféle bohó-
kás dolgot megtanul, p. o. táncolni, do-
bolni, söpörni, pisztolyt elsütöni stb.

TENGERI FÜRDŐ.

(Képpel a 388. 1.)

Alkalmasint nagyon kevesen van-
nak köztetek, kis olvasóim, olyanok, kik
tengeri fürdőt láttak, mert tengeri fürdő
persze csak a tengerparton van s nincs
sem Pesten, sem az alföldön, sem a fel-
vidéken. Tengeri fürdőt ott lehet berendezni,
hol a tengerpart lapályos, hol messze le-
het bemenni a tengerbe, mielőtt mély
vizet ér az ember. Kis zárt kocsikban
viszik az embert be a vízbe, mint ezt
mai rajzunk mutatja. Aztán kilép a
kocsiból és fürdik a tengerben, a mi
voltakép abból áll, hogy a hatalmas
hullámok végig csapkodják az embert.
Leghíresebb tengeri fürdők: Brighton,
Helgoland, Trouville, Ostende stb. Éven-
ként sok ezer ember özőnlük e fürdőkbe:
ott volt nem régen egy jó barátom is
két gyermekével s majd a jövő számban
elmondom, mit láttak és hallottak ott
ezek egy rokkant, féllábu vén tenge-
résztől.

Kis ga
Beh ke
Az Ilu
A köté

Szedjed
Hisz va
Hej! j
Bíztat

A

Egy
várat ostr
voltak má
parancsolt
czolt, a
voltak fut
legénynek
bástyáira.
rité goly
hetett vol
teljesíteni.
tott. Belef
hiába, ug
— de egy
golyó s
ródott, ug
méletét elv
hallották
kétségbees
várat.

Midőn
tért, kapit
„Deré
nem fog e
ezt neked
„Juta
csak köte
mit mást.

E sza
tott és me
tottan szól

GALAMB-ETETÉS.

(Képpel 389. 1.)

Kis galambok, tubiczák, tubiczák,
Beh keresik a buzát, a buzát!
Az Iluska szereti, szereti,
A kötényből eteti, eteti.

Szedjed galamb-seregem, seregem.
Hisz van miből, tehetem, tehetem.
Hej! jókora begye van, begye van,
Bízta a csűr, tele van, tele van.

A VITÉZ TROMBITÁS.

(Képpel a 400. 1.)

Egy vitéz hadsereg hajdan erős várat ostromolt; a falak sok helyen meg voltak már rongálva s a vezér rohamot parancsolt; de az ellenség is vitézül harczolt, a támadók végre is kénytelenek voltak futásnak eredni. Csak két bátor legénynek sikerült fölkapaszkodni a vár bástyáira. Az egyiket rögtön földre teríté golyó; a másik még menekülhetett volna, de ő kötelességét akarta teljesíteni. Ő trombitás volt, jelt adhatott. Belefújt tehát teljes erejéből a trombiába, úgy hogy elhangzott messzire, — de egy perczczel késebb már jött golyó s a vitéz ifjunak mellébe fúródott, úgy hogy földre rogyott és eszméletét elveszté. De a trombita-jelt meghallották a bajtársak; megfordultak s kétségbeesett erőfeszítéssel elfoglalták s várat.

Midőn a vitéz trombitás eszméltre tért, kapitánya ott állt mellette és szólt:

„Derék vitéz vagy, fiam; jutalmad nem fog elmaradni. Bevettük a várat s ezt neked köszönhetjük.“

„Jutalom?“ szólt a sebesült vitéz; „én csak kötelességemet teljesítettem, semmit mást. Mondják meg ezt anyámnak!“

E szavaknál a vitéz nagyot sohajtott és meghalt, a tiszt pedig meghattottan szólt a többi katonákhoz:

„Vegyetek példát róla, vitézek! A kötelesség teljesítése előbb való mindenél, még életünkénél is!“

A 23. számban foglalt találós mesék megfejtése.

1. *Álom, alom, ólom.* — 2. *Élv, elv.* — 3. *Orom, öröm.* — 4. *Kár, kór, kér.* — 5. *Agy, agyag, agyar, ágy.* — 6. *Hajó.* — 7. *Vizi malom kereke.* *Toll.* — 8. *Szél, szó.* — 9. *Ősz ember, kinek szeme könyez s foga ros.* — 10. *Az ember, ki esecsemő korában négy lábon, mint férfi kettőn, s vénségére botra támaszkodva három lábon jár.* — 11. *Mert hátul nincs szeme.* — 12. *Országut.*

Helyesen megfejtették: Pap Géza. — Haray Nelli. — Kondor Irénke. — Cselkó Laczi. — Molnár Ödön. — Bertók Pista és Bertók Gyula. — Malomszeghy Etelka. — Sir Borcsa. — Filippovics Miklós és Endre. — Fellner Marika. — Bauer Mili. — Hollovics Gáborka. — Acsádi Szelim. — Petrovics Misi.

Némi kihagyásokkal: Fuchs Irma. — Paulay Irma. — Nagy Emma és Nagy Ernő. — Jakabfalvay Irma, Ida, Andor és Kálmán. — Politzer Bertó. — Fanyal Gizella és Dezső. — Bakos Andris és Kálmán.

A 19. sz. feladványt: Töttössy Ilonka. — Bertók Pista és Gyula. — Feuregger Béla. — Simkó Borcsa. — Cselkó Laczi. — Bauer Mili.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kende Juliskának. A varjuról irt kis kaland, ha valamivel bővebb volna, többeket is érdekelhetne. Kísérletnek azonban jó. — **Vecsey Jolánnak.** Ilyen kis leánykától biz az derék; de még nem való a nyilvánosság elé. — **Fuchs Irmának.** Bocsássunk meg ez egyszer Gézának. A zongorázásban való szorgalomnak azonban megörültem — **Cselkó Laczinak.** Most van ideje a sárkány-eregetésnek. Több sikert kívánunk, mint két kispajtásodnak a mai számban. — **Acsádi Szelimnek.** Jól irtad. A petroleum lámpában a petroleum-gáz ég s nem maga az olaj.

A VITÉZ TROMBITÁS. (Lásd a 399. l.)

Pest-bécsi irodalmi és művészeti intézet Deutsch testvérek. Felelős szerkesztő: Forgó bácsi.
Ara negyedévre 1 frt.

➡ **Megjelenik hetenkint egyszer 16 oldalon.** ➡